

IZVJEŠTAJ O RADU

**Odbora za koordinaciju informacija u poljoprivredi
za 2010. godinu**

Sarajevo, mart 2011. godina

S A D R Ž A J

Uvod	3
1. Odbor za koordinaciju informacija u poljoprivredi	4
2. Aktivnosti Odbora u 2010. godini	5
2.1. Razvoj statističkog sistema u BiH- sprovedene aktivnosti u 2010. godini	6
2.2. Razvoj poljoprivrednog informacionog sistema u BiH – sprovedene aktivnosti	7
3. Aktivnosti IPA Projekta „Jačanje i harmonizacija informacionih sistema u poljoprivrednom i ruralnom sektoru BiH“(BiH AIS)	8
3.1. Izgradnja kapaciteta institucija uključenih u stvaranje BiH poljoprivrednog informacionog sistema	9
3.2. Razvoj pilot poljoprivrednog popisa-prva faza	10
3.3. Razvoj sistema monitoringa učinka farmi vezanog za osnovni popis farmi (FADN)	10
3.4. Razvoj sistema uzorkovanja/anketa za razvoj pouzdane osnove za poljoprivrednu	11
4. Zaključci i preporuke	11
5. Planirane aktivnosti u 2011. godini	14
5.1. Plan statističkih istraživanja u 2011. godini	14
5.2. Planirane aktivnosti na uspostavi Poljoprivrednog informacionog sistema, uključujući aktivnosti projekta BiH AIS u 2011. godini	14
5.3. Koordinacija i praćenje aktivnosti projekata i programa	15

Anexx I

Plan rada Odbora za koordinaciju informacija u poljoprivredi za 2011. godinu

U V O D

Dostupnost preciznih, vjerodostojnih statističkih podataka i drugih informacija za niz javnih i privatnih ciljeva identifikovana je kao glavna slabost u Bosni i Hercegovini (BiH). Postoji potreba za uspostavljanjem jedinstvenih standarda i metodologija za prikupljanje, upoređivanje i širenje sektorskih statistika i za uspostavljanje sistema koji će omogućiti postepeno usklađivanje informativnih sistema sa sistemima EU. Za BiH je neophodno da harmonizira svoj sistem informacija sa onim koji se zahtijeva propisima Evropske unije (EU). Predviđeno je da se uvedu međunarodno priznate metodologije (zasnovane na metodologijama zemalja EU sa jednostavnom strukturu poljoprivrede i korištenja zemljišta) kako bi se pribavljali statistički podaci visokog kvaliteta koji će odgovarati standardima EU i biti kompatibilni sa drugim međunarodnim i evropskim statističkim sistemima.

Uspostava integrisanog Poljoprivrednog informacionog sistema je prijeko potrebna kako bi se prikupili podaci o produktivnosti, uvozu/izvozu, finansijskim i ekonomskim aktivnostima i tržišnim cijenama u sektor na različitim nivoima u poljoprivredno-prehrabrenom lancu. Cilj je da se ostvari neprekidan dotok informacija kako bi se nadzirao razvoj i trendovi u cilju usmjeravanja analize politike i donošenje odluka. Ovaj informacioni sistem, između ostalog, objedinjuje Registar poljoprivrednih gazdinstava, Registar klijenata, Registar identifikovanja životinja, Sistem identifikovanja zemljišnih parcela i Poljoprivredni tržišni informacioni servis. Uspostava komponenti informacionog sistema propisana je Zakonom o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju BiH.

Odbor za koordinaciju informacija u poljoprivredi (Odbor) osnovan je, u skladu sa članom 16. Zakona o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju BiH (Statistike i informacije) (Sl. glasnik BiH 50/08), Odlukom o uspostavljanju i imenovanju članova Odbora za koordinaciju informacija u poljoprivredi (Sl. glasnik BiH 24/09).

Uspostavljanjem Odbora omogućava se svim tijelima uključenim u prikupljanje sektorskih statistika i informacija u poljoprivredi da koordiniraju svoje akcije.

Izvještaj o radu Odbora za koordinaciju informacija u poljoprivredi za 2010. godinu, u saradnji sa članovima Odbora, pripremio je Sektor poljoprivrede, prehrane, šumarstva i ruralnog razvoja Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH.

Izvještaj, između ostalog, daje pregled aktuelnog stanja/aktivnosti u oblasti statistike i uspostave Poljoprivrednog informacionog sistema, kao i zaklučke i preporuke Odbora (u skladu sa Planom rada Odbora za 2010. godinu).

U Izvještaju je, također, prezentovan i Plan rada Odbora za 2011. godinu.

Ovaj Izvještaj, nakon usvajanja od strane ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Sekretarijat Odbora dostavlja svim relevantnim organima.

1. ODBOR ZA KOORDINACIJU INFORMACIJA U POLJOPRIVREDI

Odbor za koordinaciju informacija u poljoprivredi (Odbor) osnovan je Odlukom o uspostavljanju i imenovanju članova Odbora za koordinaciju informacija u poljoprivredi koja je objavljen 30. marta 2009. godine (Sl. glasnik BiH 24/09).

Odbor je osnovan na osnovu člana 16. Zakona o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju BiH (Statistike i informacije) (Sl. glasnik BiH 50/08). Također, uspostavljen je Sekretarijat Odbora koji je nadležan za osiguravanje službe za podršku Odboru, kako bi mu se omogućilo izvršavanje funkcija i obaveza.

Nadležnosti Odbora određene su članom 16. stav (1) i (2) pomenutog zakona:

- a) koordiniranje razvoja usklađenog i integriranog informacionog sistema u poljoprivredi BiH uz konsultacije nadležnih organa države, entiteta i Brčko Distrikta BiH;
- b) koordiniranje postepenog uvođenja informacionog sistema u poljoprivredi u skladu s EU koji uključuje, ali se ne ograničava na popis u poljoprivredi BiH, Mrežu računovodstvenih podataka BiH i Komitet za monitoring MRP, Poljoprivredni tržišni informacioni servis, te druge informacije koje zahtijeva EU i druge međunarodne organizacije;
- c) koordiniranje između različitih struktura koje rade na pitanjima statistike u poljoprivredi i službama informiranja na svim nivoima;
- d) uspostavljanje, koordiniranje i određivanje odgovornosti specifičnih tehničkih radnih grupa s ciljem podrške radu Odbora;
- e) davanje saglasnosti i koordiniranje ugovorenih usluga koje pružaju treća lica, na zahtjev, a s ciljem podrške funkcioniranju Odbora;
- f) nadgledanje efektivnosti pružanja, monitoringa i evaluacije ugovorenih usluga, na zahtjev;
- g) koordiniranje s Agencijom za statistiku BiH i EUROSTAT-om u razvoju informacionih sistema u sektoru;
- h) usklađenost u radu s drugim aktivnostima (projektima i programima) u poljoprivredi i statistici, na zahtjev;
- i) uspostavljanje i osiguranje korištenja zajedničkih standarda i metodologija za prikupljanje statističkih podataka, te njihovo objedinjavanje i širenje, uključujući redovno publiciranje, na svim nivoima uprave, u saradnji sa svim nadležnim organima;
- j) priprema i redovno dostavljanje izvještaja svim relevantnim organima o radnim planovima Odbora, te o aktivnostima i rezultatima;
- k) upravljanje Sekretarijatom Odbora, određenim stavom (2) ovog člana.

Tabela 1. Članovi Odbora

Broj	Ime i prezime	Funkcija	Institucija
1.	Seid Uzunović	predsjedavajući	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
2.	Emir Rašić	zamjenik predsjedavajućeg	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Federacije BiH
3.	Bojan Kecman	zamjenik predsjedavajućeg	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS
4.	Melisa Ljuša	član	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
5.	Ferhat Ćejvanović	član	Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta BiH
6.	Fuad Bahtanović	član	Agencija za statistiku BiH

7.	Munira Zahragić	član	Federalni zavod za statistiku
8.	Lazo Šegrt	član	Republički zavod za statistiku RS
9.	Elma Šabotić	član	Federalni zavod za poljoprivredu
10.	Miloš Nožinić	član	Poljoprivredni institut RS
11.	Nevenko Ćorluka	član	Federalni agromediteranski zavod
12.	Damir Behlulović	član	Federalni zavod za agropedologiju
13.	Neđad Dervišić	član	Uprava za indirektno oporezivanje
14.	Zvonimir Papoći	član	Spoljnotrgovinska komora BiH
15.	Almir Peštek	član	Ekonomski institut Sarajevo

2. AKTIVNOSTI ODBORA U 2010.-toj GODINI

U skladu sa Pravilnikom o radu, Odbor održava redovne sastanke najmanje četiri puta godišnje (svaka tri mjeseca) ili više puta po potrebi.

Tokom 2010. godine Odbor je održao pet radnih sastanaka, kao što je i prikazano u tabeli 2.

Tabela 2. Održani sastanci Odbora u 2010. godini

Broj	Datum održavanja	Mjesto održavanja
1.	07. april	Sarajevo
2.	29. juni	Sarajevo
3.	21. oktobar	Sarajevo
4.	18. i 19. novembar	Banjaluka
5.	06. i 07. decembar	Sarajevo

Navedeni sastanci, osim sastanka održanog 21. oktobra 2010. godine, organizovani su u saradnji sa IPA projektom *Jačanje i harmonizacija informacionih sistema u poljoprivrednom i ruralnom sektoru BiH – BiH AIS*, koji u okviru svoje prve komponente, pruža punu podršku radu Odbora.

Odbor je na svojim sastancima, u skladu sa Planom rada za 2010. godinu, pratio, analizirao i usmjeravao implementaciju grupe aktivnosti koje su u skladu sa njegovim nadležnostima propisanim u Zakonu o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju BiH:

1. Uspostavljanje i obezbjeđivanje korištenja zajedničkih standarda i metodologija za prikupljanje statističkih podataka, u saradnji sa Agencijom za statistiku BiH i EUROSTAT-om, njihovo objedinjavanje i širenje uključujući redovno publikovanje na svim nivoima uprave u saradnji sa svim nadležnim organima,
2. Postepeno uvođenje informacionog sistema u poljoprivredi u skladu sa EU, te druge informacije koje zahtijeva EU i druge međunarodne organizacije,
3. Razvoj usklađenog i integrisanog informacionog sistema u poljoprivredi BiH uz konsultacije nadležnih organa države, entiteta i BD BiH; usklađenost u radu sa drugim aktivnostima, projektima i programima u poljoprivredi i statistici.

S tim u vezi, Odbor je redovno sarađivao, te pratio aktivnosti koje se sprovode u okviru BiH AIS projekta.

2.1. Razvoj statističkog sistema u BiH - sprovedene aktivnosti u 2010-toj godini

Statistika poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Agencija za statistiku BiH agrerira podatke dobivene od entitetskih zavoda za statistiku koji su prikupljeni po istim usklađenim metodologijama na svim nivoima.

U nastavku dat je pregled aktivnosti na poboljšanju statistike u 2010. godini.

Statistika životinja i mesa

Agencija za statistiku BiH, u 2010. godini, nastavila je agregiranje podataka klanja stoke i peradi u klaonicama na temelju usklađenih istraživanja u obje entitetske statistike i podružnici Brčko. Podaci su dati po vrstama domaćih životinja i kategorijama. Indikatori su usklađeni sa regulativom Vijeća broj 1165/2008: broj zaklanih grla, neto težina i randman. Vrši se međunarodno izvještavanje (podaci o proizvedenom mesu i broju zaklanih grla za nivo BiH).

Statistika ribarstva

U 2010. godini entitetski statistički uredi sproveli su Pilot istraživanje o akvakulturi 2009 na osnovu novog redizajniranog upitnika i metodologije koji su u potpunosti usklađeni sa novom Uredbom EU broj 762/2008.

Statistika šumarstva

Uvedena su redovna istraživanja cijena šumskih sortimenata na kvartalnom nivou, a na osnovu sprovedenih Pilot istraživanja u 2009. godini od strane entitetskih statističkih zavoda, uz ekspertsку pomoć SIDA/SCB.

Sprovodi se glavno istraživanje o proizvodnji, prodaji i zalihamama šumskih sortimenta. Podaci o proizvodnji šumskih sortimenta se redovito prikupljaju od strane entitetskih statističkih zavoda na temelju mjesecnih istraživanja. Agencija publikuje kvartalna i godišnja saopštenja. Objavljeni su podaci o proizvodnji, prodaji i zalihamama šumskih sortimenta za četinare i listače. Podaci se redovno dostavljaju UNECE/FAO/EUROSTAT.

Statistika biljne proizvodnje

U statistici biljne proizvodnje temeljni podaci biljne proizvodnje se produciraju, agregiraju i objavljaju za nivo BiH. Usuglašenost sa međunarodnim standardima je prilično dobra, naročito po pitanju glavnih indikatora (površine u ha, proizvedene količine i prosječan prinos) u skladu sa regulativom Vijeća 543/2009/EC. Agregiraju su podaci o ostvarenim prinosima ranih i kasnih usjeva za nivo BiH za glavne grupe usjeva: žitarice, industrijsko bilje, mahunarke, povrće i stočno krmno bilje. Objavljeni su podaci proizvodnje voća i grožđa u 2009. godini. Agencija dostavlja podatke EUROSTAT-u i FAO.

Računi i cijene

Po pitanju cijena inputa u poljoprivredi postignut je napredak. U sklopu IPA 2007 regionalnog projekta statističke saradnje i SIDA projekta aktivnosti su bile usmjereni na stručno osposobljavanje statističkih institucija za kalkulaciju ekonomskih računa. Započet je rad na sagledavanju stanja i mogućih izvora podataka za ekonomske račune i statistiku cijena, a u skladu sa zahtjevima Eurostata (template).

Poljoprivredni popis

Pripreme za poljoprivredni popis vezane su za popis stanovništva i domaćinstava u BiH. U toku pripreme za Popis stanovništva uključena su tzv. „filter pitanja iz oblasti poljoprivrede“ čime se napravio link između dva popisa, odnosno planirano je da se popis poljoprivrede sproveđe nakon popisa stanovništva (okvir istraživanja).

U sklopu projekta BiH AIS, u periodu 04-17 oktobar 2010. godine sproveden je pilot popis poljoprivrede. Glavni implementatori pilot aktivnosti su Agencija za statistiku BiH, Federalni zavod za statistiku i Republički zavod za statistiku RS. MVTEO BiH i entitetska ministarstva poljoprivrede učestvovala su u radu radne grupe za pilot popis poljoprivrede.

U periodu 01-15 mart 2010. godine uz finansijsku podršku SIDA/SCB (5.000 EUR) Agencija za statistiku BiH, Republički zavod za statistiku RS i Federalni zavod za statistiku sproveli su Pilot istraživanje o strukturi farmi u BiH. Korišten je glavni uzorak (master). Istraživanjem je obuhvaćeno 360 individualnih poljoprivrednih gazdinstava i 25 poljoprivrednih preduzeća na cijelom prostoru BiH. Testirana je kompletna metodologija.

2.2. Razvoj Poljoprivrednog informacionog sistema u BiH - sprovedene aktivnosti

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH nastavilo je i u 2010. godini sprovođenje aktivnosti na uspostavi informacionih sistema, a u skladu sa Zakonom o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju BiH.

Po pitanju uspostave Registara gazdinstava i Registra klijenata, aktivnosti su se odvijale u skladu sa usaglašenim planom aktivnosti koji je prihvatio projektni tim. S tim u vezi, pripremljen je nacrt Odluke o Registru poljoprivrednih gazdinstava i Registru klijenata u BiH. Ova aktivnost proizilazi iz Zakona o poljoprivredi, prehrani, šumarstvu i ruralnom razvoju BiH prema kojem postoji obaveza usklađivanja Odluke sa istim. Nacrt odluke upućen je entitetskim ministarstvima i Odjelu za poljoprivredu Brčkog Distrikta BiH na mišljenje. Po pitanju hardverske opreme i softvera sprovedeno je sljedeće:

- Realizirana je nabavka hardverske opreme za potrebe testiranja,
- Softver je instaliran na testni server u MVTEO BiH na kojem se vrši testiranje i razvoj istog,
- Isporučena hardverska oprema MVTEO-u BiH za produkcijsko okruženje registara,
- Pokrenuta procedura rekonstrukcije server sobe u MVTEO BiH,
- Urađena rekonstrukcija server sobe u FBiH,
- Softver instaliran na iznajmljenu infrastrukturu u entitetima i pokrenut pilot projekat u FBiH (opštine Hadžići i Kiseloj) i RS (opština Gradiška),
- Isporučena oprema (kompjuteri, skeneri, printeri, barkod čitači) u lokalne urede u entitetima (u RS-u uredi APIF-a, a u FBiH opštine),
- Započeto sa obučavanjem unosioca podataka u FBiH.

Po pitanju uspostave Registra identifikacije životinja, novi Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o označavanju i kontroli kretanja životinja u BiH usvojilo je Vijeće ministara BiH na svojoj 130. sjednici održanoj 19.08.2010. godine i isti je objavljen u Službenom glasniku BiH. Primjena pravilnika je odgođena zbog neusklađenosti stare aplikacije i novog pravilnika.

Konsultantska kuća iz Njemačke analizirala je postojeće sisteme registracije, te pripremila tri izvještaja sa preporukama vezanim za Registar identifikacije životinja u BiH.

Vezano za uspostavu Poljoprivrednog tržišnog informacionog servisa BiH (PTIS), odnosno jedinstvenog sistema redovnog prikupljanja i obrade podataka o tržištu poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, te raspodjele dobivenih, relevantnih, tržišnih obavještenja učesnicima na poljoprivrednom tržištu, u saradnji sa nadležnim entitetskim i tijelima BD BiH Sektor je uspostavio saradnju sa FARMA projektom. U periodu 14-15.09.2010. godine održana je Regionalna konferencija o tržišnim informacionim sistemima u Beogradu u okviru koje se razgovaralo i o mogućnostima pružanje tehničke podrške Radnoj grupi za uspostavljanje PTIS-a u BiH od strane USAID-a putem FARMA projekta. Dana 09.11.2010. godine održana je obuka predstavnika MVTEO BiH i entitetskih ministarstava poljoprivrede i Odjeljenja za poljoprivredu Brčko Distrikta BiH o poljoprivrednom sistemu tržišnih informacija. Obje aktivnosti realizovane su uz tehničku podršku FARMA projekta.

3. Aktivnosti IPA projekta „Jačanje i harmonizacija informacionih sistema u poljoprivrednom i ruralnom sektoru BiH“ (BiH AIS)

Implementacija projekta *Jačanje i harmonizacija informacionih sistema u poljoprivrednom i ruralnom sektoru BiH – BiH AIS* započela je 15.09.2009. godine.

Cilj projekta je razvoj BiH poljoprivrednih informacionih struktura u skladu sa EU i drugim međunarodno prihvaćenim standardima upotrebe informativnih pomagala u cilju pomoći razvoja politike sektora pri donošenju važnih odluka.

Vrijednost projekta je 1,5 miliona eura, a projekt će biti okončan u novembru 2011. godine.

Komponente projekta:

3.1. Izgradnja kapaciteta institucija uključenih u stvaranje BiH poljoprivrednog informacionog sistema

Rezultat 1: Poboljšano prikupljanje podataka i sistem mrežne razmjene na svim nivoima u BiH sa kapacitetima za standardizovano i harmonizovano prikupljanje, monitoring, kao i analize statističkih podataka na državnoj osnovi.

Prateći zaključak/preporuku Odbora iz 2009. godine koji glasi *Neophodno je stalno jačanje kapaciteta Odbora, te usavršavanje znanja po pitanju informacionih i statističkih sistema čime će se osigurati osnova za blagovremeno koordiniranje svih aktivnosti koje su u nadležnosti Odbora*, te u skladu sa zaključcima sa šestog sastanka Odbora koji je održan u Sarajevu 21.10.2010. godine, projekat je predložio sljedeći plan obuke za članove Odbora:

Naziv	Opis	Predavač	Planirani termin
Dizajn AIS-a / Strateške opcije	Prezentacija mogućeg dizajna AIS-a, AIS referentog modela, pregled strateških opcija	Hector McNeill, ekspert za AIS	nov 2010
FADN u BiH – Dio I	Uspostava FADN-a, glavni izazovi koji slijede, FADN uopšte – na strani proizvodnje podataka	Henry Jørgensen, ekspert za FADN	dec 2010
Planiranje ruralnog razvoja (RR) i donošenje politika	Korištenje podataka za planiranje RR i donošenje politika, uz učešće članova RG za RR i 3P projekta	Ian Baker, ekspert za ruralni razvoj	jan/feb 2011
GIS u BiH – Dio I	GIS uopšteno – proizvodnja i korištenje podataka	Gregor Počivavšek, ekspert za GIS	feb 2011
Platforma za razmjenu podataka – Dio I	Diseminacija i razmjena podataka: Prezentacija plana i mogućnosti	Ekspert za diseminacijske platforme	mar 2011
Platforma za razmjenu podataka – Dio II	Diseminacija i razmjena podataka: Korištenje sistema	Ekspert za diseminacijske platforme	apr 2011
FADN u BiH – Dio II	Analiza podataka i korištenje za politike (uključuje univerzitete)	Henry Jørgensen, ekspert za FADN	sredinom maja 2011
GIS u BiH – Dio II	GIS obuka o web-baziranim aplikacijama	Gregor Počivavšek, ekspert za GIS	sredinom maja 2011
Studijsko putovanje za članove Odbora	Posjeta EU institucijama, analiza podataka i korištenje AIS-a za donošenje politika.	Colin Scott, voditelj projekta	jun ili sept 2011
Obuka o analizama i politikama	Obuka za ključne donosioce odluka o korištenju podataka iz poljoprivrednog popisa, FADN-a, GIS-a, i slično	Colin Scott /Gillian Green, ekspert za Poljoprivredni popis	jul 2011

U skladu sa predviđenim planom, održane su obuke za dizajn AIS-a/Strateške opcije i FADN u BiH.

U skladu sa zaključcima Odbora iz 2009. godine:

- *Pripremiti prijedlog izgleda poljoprivrednog sistema sa elementima koji će sadržavati statističke i administrativne baze podataka, a u skladu sa obavezama koje donosi proces pridruživanja;*
- *Pripremiti analizu stanja statističkog sektora sa prijedlogom za njegovo unapređenje, koju bi pripremio ekspert angažovan IPA projektom, što će poslužiti kao osnova za planiranje rada Odbora na dugoročnom nivou;*
- *Započeti pripremu Strategije za uspostavu statističkog poljoprivrednog sistema što je jedna od preporuka iz Brisela.*

Jedan od zadataka Odbora, uvršenog u Plan rada Odbora za 2010. godinu, bio je priprema Nacrta Strategije/Akcionog plana za uspostavu informacionih sistema 2011-2014. S tim u vezi, BiH AIS projekat je angažovao eksperta za informacione sisteme koji je pripremio nacrt navedenog dokumenta.

Nacrt dokumenta, odnosno koncept istog prezentovan je članovima Odbora na posljednjem sastanku. Po finaliziranju, dokument će biti dostavljen Odboru na odobravanje, a nakon toga isti će se uputiti ministru vanjske trgovine i ekonomskih odnosa na usvajanje.

Dodatno, projekat je u 2010. godini započeo aktivnosti na pripremi platforme za razmjenu podataka.

3.2. Razvoj pilot poljoprivrednog popisa-prva faza

Rezultat 2: Završen pilot poljoprivredni popis i izvršena analiza podataka u odabranim regionima slijedeći uspostavljene jedinstvene sisteme i harmonizovane prakse.

U skladu sa ciljem komponente, a to je priprema metodologije i organizacije za sprovođenje punog popisa poljoprivrede koji se očekuje 2012/2013. godine, u 2010. godini ostvaren je značajan napredak u implementaciji komponente:

- odabранo je pet pilot područja,
- definisani su pragovi za svrstavanje domaćinstava u poljoprivredno gazdinstvo,
- pripremljene su liste gazdinstava na bazi analize glavnog uzorka,
- pripremljeni su upitnici i uputstva za anketare i supervizore,
- realizovano je pred-testiranje upitnika,
- imenovani su anketari u pilot područjima i supervizori na svim nivoima (opštinski, entitetski/BD, državni),
- obavljena je obuka anketara i supervizora,
- pripremljena je metodologija za organizaciju aktivnosti na terenu,
- uspješno je sproveden pilot poljoprivredni popis,
- prikupljeno je oko 1.000 upitnika od porodičnih poljoprivrednih gazdinstava i pravnih lica, te mjesnih zajednica (vezano za pitanja ruralnog razvoja).

3.3. Razvoj sistema monitoringa učinka farmi vezanog za osnovni popis farmi (FADN)

Rezultat 3: Sistem praćenja učinka farmi (FADN) uspostavljen i povezan sa osnovnim poljoprivrednim popisom.

U skladu sa ciljem komponente, a to je priprema metodologije i započinjanje sa uspostavljanjem FADN sistema u BiH, kroz implementaciju pilot aktivnosti na uzorku od 120 poljoprivrednih gazdinstava, u 2010. godini ostvaren je značajan napredak u implementaciji komponente:

4. odabранo je šest pilot područja u dva entiteta,
5. definisani su tipovi farmi koji će biti obuhvaćeni istraživanjem,
6. angažovano je 12 sakupljača podataka u oba entiteta (6+6), te su imenovani koordinatori za svaki entitet,
7. realizovana je obuka za odabir i uključivanje farmera u FADN,
8. pripremljeni su svi obrasci i pripadajuća uputstva za rad na terenu,
9. odabранo je 120 farmera,
10. prikupljanje podataka počelo je 01.07.2010. godine,
11. do sada su realizovane tri posjete svakom farmeru,
12. obavljena je preliminarna analiza prikupljenih podataka,
13. sprovedene su dodatne edukacije sakupljača podataka, članova radne grupe i članova Odbora.

3.4. Razvoj sistema uzorkovanja/anketa za razvoj pouzdane osnove za poljoprivrednu statistiku u skladu sa evropskim statističkim sistemima

Rezultat 4: Razvijen sistem uzimanja uzoraka za bržu dostupnost osnovnim podacima poljoprivredne statistike putem implementacije pilot šema uzorkovanja

U skladu sa ciljem komponente, a to je priprema metodologije i implementacija sistema uzorkovanja za razvoj pouzdane osnove za poljoprivrednu statistiku u skladu sa evropskim statističkim sistemima, u 2010. godini urađeno je sljedeće:

- pripremljen je draft metodološkog pristupa,
- identifikovana su poljoprivredna područja u BiH, te određena pilot područja,
- održana je obuka za članove radne grupe za statističke tehnike, GIS, RDBMS i kartografiju,
- započela je nabavka i instalacija opreme.

Implementacija ove komponente u velikoj mjeri je zavisila od isporuke opreme, koja je kasnila zbog tenderske procedure.

4. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Na sastanku Odbora održanom u aprilu mjesecu, članovi Odbora su jednoglasno usvojili Izvještaj o radu Odbora za koordinaciju informacija u poljoprivredi za 2009. godinu, koji je nakon toga dostavljen ministru vanjske trgovine i ekonomskih odnosa na usvajanje. Izvještaj je, u skladu sa članom 16. Zakona o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju BiH dostavljen institucijama, članicama Odbora, a isti je objavljen i na web stranici Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Dodatno, na navedenom sastanku jednoglasno je usvojen Plan rada Odbora za 2010. godinu.

Obzirom na funkcije i zadatke, zaključeno je da se Odbor, na kvartalnom nivou, treba izvještavati o napretku i stanju u oblasti poljoprivrednih informacionih sistema, te razvoju statistike, kao bi bio u mogućnosti da blagovremeno koordinira i predlaže aktivnosti. S tim u vezi, definisane su odgovornosti u pogledu izvještavanja, a u skladu sa godišnjim planom rada Odbora.

Obzirom na finansijska sredstava, ljudske i materijalne resurse potrebne za uspostavu Poljoprivrednog informacionog sistema, Odbor inicira da se Sektoru poljoprivrede, prehrane, šumarstva i ruralnog razvoja pruži veća podrška u tom smislu.

U skladu sa razvojem informacionog sistema, Odbor adresira potrebu za analizom Zakona o zaštiti podataka, te predlaže uspostavu zajedničkih pravila koja se odnose na zaštitu podataka.

Pored toga, Odbor predlaže da se prati razvoj i promjene CAP-a, te da se, a u skladu sa zapažanjima, te razvojem informacionih sistema u zemlji i zaključcima i preporukama Odbora, o tome informiše pregovarački tim kako bi se olakšao proces planiranja i pregovora.

Obzirom na potrebu preuzimanja propisa pravne stečevine koji se odnose na informacione sisteme, predlaže se da MVTEO BiH blagovremeno poduzme aktivnosti na preuzimanju aquis-a i to poglavљa 18, 27, 28 i 29.

U cilju informisanja o značaju i važnosti BiH AIS projekta i drugih projekata informacionih sistema koji će se implementirati u budućnosti, a u cilju adekvatne pripreme istih, posebno u smislu budžeta za implementaciju aktivnosti, predlaže se da MVTEO BiH uputi zvanično pismo Delegaciji Evropske unije u BiH.

Odbor predlaže da MVTEO BiH inicira sastanak na visokom nivou na kojem bi se prezentovala Strategija/akcioni plan za uspostavu informacionih sistema, koja je pripremljena u sklopu IPA projekta, te razmotrila pitanja mogućnosti implementacije iste. Predlaže se da MVTEO BiH i druge ključne institucije, u cilju implementacije navedenog dokumenta, obezbijede neophodne preduslove, posebno po pitanju zapošljavanja IT osoblja koje će raditi na uspostavi sistema i izradi novih planiranih aplikacija.

Uzimajući u obzir značaj uspostave Poljoprivrednog informacionog sistema u zemlji i razvoja statistike, te činjenicu da se radi o dugoročnim aktivnostima koji zahtijevaju i odgovarajuću finansijsku podršku, preporuka je da se mora uspostaviti saradnja/veza Odbora sa Radnom grupom Vijeća ministara BiH što bi znatno doprinijelo realizaciji preporuka i zaključaka Odbora.

Po pitanju uspostave Registra gazdinstava i klijenata u BiH, prihvaćena je informacija o napretku i smjernicama za implementaciju navedenih registara. Zaključeno je da se implementacija projekta sprovodi u skladu sa usaglašenim planom aktivnosti koji je prihvatio projektni tim. Odbor je podržao planirani početak produkcije na nivou BiH (01.01.2011. godine), te planove rada za 2011. godinu koji su vezani za nastavak razvoja i održavanja sistema. Isto tako, data je puna podrška za uključivanje Brčko Distrikta BiH u navedene registre.

Vezano za uspostavu Poljoprivrednog tržišnog informacionog sistema u BiH, preporuka Odbora je da se ubrza proces uspostave ovog servisa. Obzirom na započetu saradnju Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH sa FARMA projektom po pitanju razvoja ovog servisa, Odbor je dao punu podršku započetim aktivnostima.

Neophodno je da se statistički standardi uvrste u akte, pravilnike i slične dokumente u okviru svake komponente informacionog sistema.

U cilju obostrane razmjene podataka, podržana je inicijativa za unapređenje i razvoj web stranica statističkih institucija.

Obzirom na značaj razmjene podataka, Odbor podržava prijedlog predstavnika Uprave za indirektno oporezivanje BiH i Agencije za statistiku BiH, vezan za pripremu portala za informisanje o vanjskotrgovinskoj razmjeni.

Obzirom na prirodu rada i aktivnosti Odbora, a u cilju poboljšanja efikasnosti, zaključeno je da je neophodno izmijeniti Pravilnik o radu Odbora, što će neminovno voditi ka izmjeni sastava članova/institucija Odbora. Navedene izmjene biće sprovedene uz podršku BiH AIS projekta.

Odbor inicira formiranje IT podgrupe koju će činiti IT osoblje iz različitih institucija. Ova podgupa treba da podrži Odbor u donošenju odluka, te predlaganju odgovarajućih IT rješenja, a u skladu sa aktuelnim projektima, planom rada Odbora i predviđenim aktivnostima razvoja informacionih sistema.

Neophodna je obuka članova Odbora kako bi što bolje shvatili koncept, osnovne komponente Poljoprivrednog informacionog sistema, te veze veze između njih. Također, potrebno je obezbijediti kontinuiranu obuku i za poljoprivredne proizvođače, a u cilju informisanja o informacionom sistemu i koristima za unaprijeđenje poljoprivredne proizvodnje.

Vezano za implementaciju IPA projekta *Jačanje i harmonizacija informacionih sistema u poljoprivrednom i ruralnom sektoru BiH*, Odbor je donio sljedeće zaključke i preporuke:

- Članovi Odbora su podržali Akcione planove za tri komponente projekta i to: pilot poljoprivredni popis, Sistem računovodstvenih podataka na farmi (FADN) i GIS sistem odabira uzorka i prikupljanja podataka za potrebe brzog razvoja poljoprivredne statistike.
- Od projekta se traži aktivniji angažman po pitanju implementacije prve komponente projekta koja se odnosi na jačanje kapaciteta Odbora.
- Odbor predlaže da projekat pripremi Memorandume o razumijevanju između institucija i BiH AIS projekta koji se trebaju potpisati što prije.
- U cilju jačanja komunikacije Projekta BiH AIS i Odbora projektni tim će članove Odbora obavještavati o projektnim aktivnostima na mjesecnoj osnovi.
- Odbor podržava aktivnosti BiH AIS projekata i FARMA projekata na razvoju FADN-a, pod uslovom da su aktivnosti koje se sprovode u okviru FARMA projekta u skladu sa metodologijom FADN-a koju BiH AIS projekat razvija. S tim u vezi, projektni tim će redovno obavještavati Odbor o aktivnostima i saradnji sa FARMA projektom.
- U cilju koordinacije, te blagovremenog obavještavanja o aktivnostima druge komponente projekta (pilot poljoprivredni popis), Odbor predlaže projektnom timu održavanje redovnih sastanaka sa statističkim institucijama, korisnicima pomenutog projekta.
- Odbor podržava prijedlog projektnog tima za centralni unos podataka pilot popisa poljoprivrede uz superviziju predstavnika entitetskih statističkih institucija.
- Projektni tim treba organizovati sastanak na visokom nivou sa predstavnicima statističkih institucija u cilju rješavanja problema unosa podataka pilot popisa poljoprivrede.
- Ključni ekspert za pilot popis poljoprivrede treba da pripremi komparativnu analizu između centralnog i unosa podataka sa više mjesta.
- Kako bi se blagovremeno obezbijedio radni materijal, odnosno podloge za pilot područja (ortofoto snimci, topografske karte, shp. fajlovi i sl.), neophodne za implementaciju GIS komponente projekta, predlaže se da MVTEO BiH koordinira ove aktivnosti sa entitetskim ministarstvima poljoprivrede.

5. PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2011.-toj GODINI

5.4. Plan statističkih istraživanja u 2011. godini

Prioritetne aktivnosti u cilju razvoja i poboljšanja statistike poljoprivrede u 2011. godini, u skladu sa Planom statističkih istraživanja, odnose se na:

- Statistiku cijena u poljoprivredi i ekonomске račune: prikupljanje cijena reprezentativnih proizvoda outputa. Uvođenje redovnih istraživanja cijena reprezentativnih proizvoda inputa u poljoprivredi, pripreme za izračunavanje indexa cijena outputa i inputa. Procjena pojedinih elemenata ekonomskih računa u poljoprivredi za 2010. godinu;
- Strukturne statistike u poljoprivredi:
  - Razvoj aplikacije za unos podataka i unos pilot popisa poljoprivrede u sklopu BiH AIS projekta u saradnji sa poljoprivrednim sektorskim institucijama, analiza pilot popisa,
  - Sudjelovanje u aktivnostima Popisa stanovništva u cilju identifikacije porodičnih poljoprivrednih gazdinstava na osnovu „filter pitanja“ iz poljoprivrede,
  - Izrada nacrta Zakona o popisu poljoprivrede,
  - Izrada Aktivnosti za provođenje popisa poljoprivrede u punom obuhvatu (plan aktivnosti, plan ljudskih resursa, budžet plan i dr.),
  - U saradnji sa Sektorom poljoprivrede, prehrane, šumarstva i ruralnog razvoja MVTEO BiH rad na unapređenju statistike poljoprivrede, odnosno elemenata poljoprivrednih informacionih sistema.
- Uvođenje pilot istraživanja: mjesečni izvještaj o prikupljanju mlijeka i proizvodnji mliječnih proizvoda;
- Statistika ribarstva: Uvođenje redovnog istraživanja statistike akvakulture na osnovu redizajniranog upitnika kojim se vrši prilagođavanje novoj regulativi EU (Regulation (EC) No 762/2008 of the European Parliament and of the council of 9 July 2008) na osnovu Pilot istraživanja sprovedenog u 2009. godini.

5.5. Planirane aktivnosti na uspostavi Poljoprivrednog informacionog sistema, uključujući aktivnosti projekta BiH AIS u 2011. godini

Prioritetne aktivnosti u cilju uspostave i razvoja Poljoprivrednog informacionog sistema odnose se na:

- Uspostavu Registra gazdinstava i Registra klijenata, i to na:
  - ubrzanje procesa uspostave Registra gazdinstava i Registra klijenata,
  - proces usklađivanja tehničkih propisa u RS i BD BiH, te procesa registracije u FBiH,
  - pripremu/usvajanje Odluke o harmoniziranim registrima poljoprivrednih gazdinstava i harmoniziranim registrima klijenata u BiH uskladenu sa Zakonom o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH.
- Uspostavu Poljoprivrednog tržišnog informacionog servisa (PTIS), i to na:

- implementaciju PTIS komponente IPA projekta čiji se početak implementacije očekuje u 2011. godini,
  - nastavak saradnje sa FARMA projektom,
  - razvoj modela PTIS-a,
  - razvoj sistema za diseminaciju podataka,
  - razvoj kapaciteta ministarstava, odnosno radne grupe.
- Nastavak aktivnosti na uspostavi Mreže računovodstvenih podataka na farmi:
    - Priprema aplikacije za unos podataka,
    - Unos podataka,
    - Dodatne edukacije osoblja uključenog u implementaciju sistema (sakupljači podataka, koordinatori, članovi radne grupe),
    - Motivacija farmera koji učestvuju u programu,
    - Organizacija studijskog putovanja,
    - Priprema aplikacije za analizu FADN podataka,
    - Analiza podataka i priprema izvještaja,
    - Priprema strategije za nastavak i realizaciju FADN sistema u punom obimu,
    - Uključivanje novih farmi u sistem uz podršku ARDP projekta (ukoliko prijedlog bude prihvaćen).
  - Nastavak aktivnosti na implementaciji pilota, odnosno uspostavi prostornog odabira uzorka i prikupljanja podataka za potrebe poljoprivredne statistike:
    - Foto-interpretacija (CAPI),
    - Stratifikacija i selekcija uzorka za foto-interpretaciju,
    - Prikupljanje podataka na terenu i provjera kvaliteta,
    - Proračun pilot rezultata,
    - Priprema priručnika i preporuka za istraživanje u zemlji,
    - Implementacija aktivnosti, odnosno uspostava sistema za cijelu državu uz podršku ARDP projekta (ukoliko prijedlog bude prihvaćen).
  - Uspostava pilot LPIS-a:
    - implementacija LPIS komponente IPA projekta čiji se početak implementacije očekuje u 2011. godini,
  - Harmonizaciju procesa registracije životinja u skladu sa Pravilnikom o identifikaciji životinja na nivou BiH i jačanje saradnje nadležnih institucija koje se bave registracijom životinja u BiH.

5.6. Koordinacija i praćenje aktivnosti projekata i programa

- Koordinacija i praćenje aktivnosti BiH AIS projekta,
- Koordinacija i praćenje aktivnosti IPA projekta za PTIS i LPIS (čiji se početak implementacije očekuje krejem 2011. godine).

5.7. Obuka Odbora

Naziv obuke	Opis
Dizajn AIS-a / Strateške opcije	Prezentacija mogućeg dizajna AIS-a, AIS referentog modela, pregled strateških opcija
FADN u BiH	Uspostava FADN-a, glavni izazovi koji slijede, FADN uopšte – na strani proizvodnje podataka
Planiranje ruralnog razvoja (RR) i donošenje politika	Korištenje podataka za planiranje RR i donošenje politika, uz učešće članova RG za RR i 3P projekta
GIS u BiH	GIS uopšteno – proizvodnja i korištenje podataka
Platforma za razmjenu podataka	Diseminacija i razmjena podataka: Prezentacija plana i mogućnosti
Platforma za razmjenu podataka	Diseminacija i razmjena podataka: Korištenje sistema
FADN u BiH	Analiza podataka i korištenje za politike (uključuje univerzitete)
GIS u BiH	GIS obuka o web-baziranim aplikacijama
Studijsko putovanje za članove Odbora	Posjeta EU institucijama, analiza podataka i korištenje AIS-a za donošenje politika
Obuka o analizama i politikama	Obuka za ključne donosioce odluka o korištenju podataka iz poljoprivrednog popisa, FADN-a, GIS-a, i slično

PLAN RADA ODBORA ZA KOORDINACIJU INFORMACIJA U POLJOPRIVREDI ZA 2011. GODINU

STATISTIKA POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA <i>(Godišnji plan realizacije aktivnosti planiranih u Statističkom programu Bosne i Hercegovine za period 2009-2012)</i>		
AKTIVNOST	SADRŽAJ AKTIVNOSTI	REZULTAT AKTIVNOSTI
Statistika biljne proizvodnje		
Izvještaj o zasijanim površinama u jesenjoj sjetvi	Zasijane površine u jesenjoj sjetvi prema grupama i vrstama usjeva.	Dobivanje indikatora o zasijanim površinama usjeva prema grupama i vrstama.
Izvještaj o površinama i zasadima na kraju proljetne sjetve	Kategorije zemljišta prema načinu upotrebe, zasijane površine, broj stabala voća i čokota vinove loze i uslovi sjetve.	Dobivanje indikatora o zasijanim površinama usjeva prema grupama i vrstama; dobivanje osnove za procjenu prinosa.
Izvještaj o ostvarenim prinosima ranih usjeva i voća	Požnjevena površina, prinos po ha i ukupan prinos ranih usjeva; broj stabala za rod, prinos po stablu i ukupan prinos ranog voća.	Dobivanje indikatora požnjevenih površina u ha, ukupan i prosječan prinos usjeva; prinosi ranog voća.
Izvještaj o ostvarenim prinosima kasnih usjeva i voća	Požnjevena površina, prinos po ha i ukupan prinos kasnih usjeva; broj stabala i čokota sposobnih za rod, prinos po stablu i čokotu i ukupan prinos kasnog voća i grožđa.	Dobivanje indikatora požnjevenih površina u ha, ukupan i prosječan prinos usjeva; prinosi kasnog voća i grožđa.
Izvještaj o ostvarenim prinosima južnog voća	Broj stabala za rod, prinos po stablu i ukupan prinos južnog voća.	Dobivanje indikatora prinsa južnog voća.
Statistika stočarstva, mesa i jaja		
Tromjesečni izvještaj o klanju stoke i peradi u klanicama	Broj zaklanih grla prema vrstama i kategorijama, bruto težina žive stoke i peradi i neto težine zaklane stoke i peradi i vrijednost randmana.	Dobivanje podataka o bruto domaćoj proizvodnji mesa.
Godišnji izvještaj o stočarstvu	Broj stoke prema vrstama i kategorijama, broj peradi i košnica pčela, bilansa stoke i peradi, stočna proizvodnja.	Dobivanje ukupnog broja stoke prema vrstama i kategorijama.
Statistika mlijeka i mlijecnih	Mjesечni i godišnji podaci o proizvedenom mlijeku na	Obezbjedenje pouzdanih i uporedivih

proizvoda - Pilot istraživanje	poljoprivrednim gazdinstvima (farmama) i mlijeko prikupljeno od strane mljekara uključujući sadržaj protein.	podataka o proizvodnji mlijeka; kratkoročne informacije o isporuci mlijeka do preuzeća koje ga prerađuju i proizvode mliječne proizvode.
Poljoprivredne strukture		
Popis poljoprivrede	Razvoj aplikacije za unos podataka i unos pilot popisa poljoprivrede u sklopu BiH AIS projekta u saradnji sa poljoprivrednim sektorskim institucijama, analiza pilot popisa, izrada i usvajanje Zakona o popisu poljoprivrede, pripreme za popis poljoprivrede 2012, pilot popis stanovništva.	Pripreme za Popis poljoprivrede
Korištenje zemljišta i zemljišne površine		
Izvještaj o površinama po katastarskim opštinama	Kategorije zemljišta prema kategorijama korištenja i katastarskim klasama.	Stanje poljoprivrednih zemljišnih resursa.
Poljoprivredni računi i cijene		
Izvještaj o otkupu proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva od individualnih poljoprivrednih proizvođača	Otkup proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva od individualnih poljoprivrednih proizvođača po grupama proizvoda i proizvodima - podaci o količinama, vrijednostima i prosječnoj cijeni.	Dobivanje indikatora cijena poljoprivrednih outputa, izračunavanje indexa poljoprivrednih cijena i inputa za ekonomski račune u poljoprivredi.
Izvještaj o prodaji proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva iz vlastite proizvodnje - pravne osobe	Prodaja proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva iz vlastite proizvodnje prema grupama proizvoda i proizvodima - podaci o količinama, vrijednostima i prosječnoj cijeni.	Dobivanje indikatora cijena poljoprivrednih outputa, izračunavanje indexa poljoprivrednih cijena i inputa za ekonomski račune u poljoprivredi.
Mjesečni izvještaj o prodaji proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva na pijacama/tržnicama	Prodaja proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva prema grupama proizvoda i proizvodima - podaci o količinama, vrijednostima i prosječnoj cijeni.	Dobivanje indikatora cijena poljoprivrednih outputa, izračunavanje indexa poljoprivrednih cijena i inputa za ekonomski račune u poljoprivredi.
Praćenje cijena reprezentativnih poljoprivrednih proizvoda prema grupama - probno	Izrada lista reprezentativnih poljoprivrednih proizvoda prema grupama i reprezentativnih statističkih jedinica i kanala prodaje; izbor metoda prikupljanja (telefonom, upitnik); provođenje Pilot istraživanja.	Dobivanje prosječnih proizvodnih cijena (on farm gate) i absolutnih cijena poljoprivrednih proizvoda; izračunavanje indexa poljoprivrednih cijena; razvoj sheme pondera (vrijednosti iz ekonomskih računa);

		INPUT: preporuke SIDA/SCB experata tokom projekta 2007-2009.
Praćenje cijena reprezentativnih inputa u poljoprivredi prema grupama	Praćenje cijena reprezentativnih proizvoda inputa u poljoprivredi: đubriva, pesticidi, hrana za životinje, veterinarski lijekovi; izbor reprezentativnih proizvoda prema grupama; izbor reprezentativnih statističkih jedinica i kanala prodaje; provođenje istraživanja (telefonom/upitnikom); razvoj indexa cijena i ponder shema (korištenje statistike vanjske trgovine i redovnih istraživanja).	Dobivanje prosječnih cijena inputa poljoprivrede; izračunavanje indexa inputa prema grupama i proizvodima; razvoj sheme pondera (vrijednosti iz ekonomskih računa); Input: preporuke SIDA/SCB experata projekta 2007-2009. i Pilot istraživanja iz twinning projekta 2007-2008.
Ekonomski računi u poljoprivredi	Stručno-metodološki rad: procjena vrijednosti outputa i inputa poljoprivredi na osnovu dostupnih podataka iz tekućih statističkih istraživanja, administrativnih i drugih relevantnih izvora.	Procjena vrijednosti outputa i inputa poljoprivredne proizvodnje i ostalih elemenata ekonomskih računa za vremensku seriju 2005-2010.
Statistika ribarstva		
Statistika akvakulture, godišnji izvještaj o akvakulturi	Količina i vrijednost proizvedene/prodate konzumne ribe i školjki u objektima akvakulture u slatkoj i slanoj vodi; Količina i vrijednost proizvedene/prodate mlađi i jaja, radna snaga (radni sati); Input: Pilot istraživanje iz 2010. godine. U saradnji sa entitetskim statističkim institucijama revidirati i uskladiti istraživanje sa novom EU regulativom iz 2008. godine Regulation (EC) No 762/2008 of the European Parliament and of the council of 9 July 2008: Dizajniranje novog upitnika, izrada metodologije i provođenje istraživanja.	Sagledavanje stanja BiH akvakulture.
USPOSTAVA POLJOPRIVREDNOG INFORMACIONOG SISTEMA		
AKTIVNOST	SADRŽAJ AKTIVNOSTI	REZULTAT AKTIVNOSTI
Uspostava Registra gazdinstava i Registra klijenata	Ubrzanje procesa uspostave Registra gazdinstava i Registra klijenata, proces usklađivanja tehničkih propisa u RS i BD BiH, te procesa registracije u FBiH, pripremu/usvajanje Odluke o harmoniziranim registrima poljoprivrednih gazdinstava i harmoniziranim	Nastavak aktivnosti na usklađivanju registara u zemlji.

	registrima klijenata u BiH usklađenu sa Zakonom o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH.	
Uspostava Poljoprivrednog tržišnog informacionog servisa	Implementacija PTIS komponente IPA projekta čiji se početak implementacije očekuje u 2011. godini, nastavak saradnje sa FARMA projektom, razvoj modela PTIS-a, razvoj sistema za diseminaciju podataka, razvoj kapaciteta ministarstava, odnosno radne grupe.	Definisan model PTIS servisa i započete aktivnosti na uspostavi u smislu organizacije i infrastrukture.
Uspostava Mreže računovodstvenih podataka na farmi	Nastavak planiranih aktivnosti u sklopu BiH AIS projekta i uključivanje novih farmi u sistem uz podršku ARDP projekta (ukoliko prijedlog bude prihvaćen).	Razvijena i unapređena FADN mreža.
Implementacija pilota, odnosno uspostava prostornog odabira uzorka i prikupljanja podataka za potrebe poljoprivredne statistike	Nastavak planiranih aktivnosti u sklopu BiH AIS projekta i uspostava sistema za cijelu državu uz podršku ARDP projekta (ukoliko prijedlog bude prihvaćen).	Uspostavljen sistem za pilot područja, odnosno BiH.
Uspostava pilot LPIS-a	Implementacija LPIS komponente IPA projekta čiji se početak implementacije očekuje u 2011. godini.	Započete aktivnosti na definisanju modela LPIS-a.
Harmonizaciju procesa registracije životinja u skladu sa Pravilnikom o identifikaciji životinja na nivou BiH i jačanje saradnje nadležnih institucija koje se bave registracijom životinja u BiH	Harmonizaciju procesa registracije životinja i jačanje saradnje nadležnih institucija koje se bave registracijom životinja u BiH	Nastavak aktivnosti na usklađivanju registra u zemlji.

KOORDINACIJA I PRAĆENJE AKTIVNOSTI PROJEKATA I PROGRAMA

- Koordinacija i praćenje aktivnosti BiH AIS projekta,
- Koordinacija i praćenje aktivnosti IPA projekta za PTIS i LPIS (čiji se početak implementacije očekuje krejem 2011. godine).